

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету
педагогіки і психології
_____ Т.О. Олефіренко

«08» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
«КОМПАРАТИВНА ПЕДАГОГІКА»
освітнього рівня магістра (1.10)
галузі знань 01 Освіта
спеціальності 012 Дошкільна освіта

Шифр за навчальним планом ВВ 2.1.04

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми, затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова «27» квітня 2017 року, протокол №10.

Розробник програми: Шулигіна Р. А., кандидат педагогічних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки і психології дошкільної освіти
«30» серпня 2021 р., протокол №1

Завідувач кафедри

проф. Цветкова Г.Г.

1. Опис навчальної дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань <i>01 освіта</i>	Кількість кредитів – 3 ЄКТС		<p><i>Методи навчання:</i></p> <p>⇒ Словесні – лекції із застосуванням ТЗН, бесіди, пояснення.</p> <p>⇒ Практичні – практичне виконання завдань творчого характеру; самостійна робота з джерелами, доповіді, конспектування тощо.</p> <p>⇒ Наочні – схеми, таблиці, презентації, відео фрагменти.</p> <p><i>Методи і форми дистанційного навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – телебачення, – аудіо трансляції, – аудіо конференції – Інтернет-конференції – Google Meet, Moodle
Спеціальність <i>012 дошкільна освіта</i>	Загальна кількість годин – 90 год.		
Освітній рівень: магістр	Денна	Заочна	
	Лекції		
	12	8	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Статус дисципліни: вибіркова	12	4	<p><i>Форми поточного контролю:</i></p> <p>⇒ інтерактивне обговорення проблемних питань (Google Meet),</p> <p>⇒ експрес-контроль (усний, письмовий), модульний контроль: письмові модульні контрольні роботи (Moodle).</p> <p>Тестовий контроль для <u>дистанційної</u> форми навчання (Moodle).</p>
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2-й	Лабораторні заняття:		
Семестр: III	Індивідуальна робота:		
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 3 - самостійна робота: 4	66	78	<p><i>Форма підсумкового контролю:</i></p> <p style="text-align: center;">Залік</p> <p style="text-align: center;">для <u>дистанційної</u> форми навчання (Інтернет зв'язок, чат, трансляція, Google Meet, Moodle)</p>
Мова навчання – українська	1/2	1/10	
Передумови навчання: педагогіка загальна, педагогіки дошкільної, історії дошкільної педагогіки	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		

Предмет вивчення навчальної дисципліни: узагальнення на основі порівняння комплексу проблем теорії, змісту, методів, організації виховання і навчання; вивчення освіти і педагогічної думки в зіставленні, виділяючи і конструюючи теоретичні моделі, в результаті чого порівняння використовується для досягнення інваріантного і варіативного розуміння феноменів педагогіки, своєрідність вітчизняної і зарубіжної освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, педагогіка, педагогічний менеджмент, історія педагогіки, соціологія, етика, естетика та інші.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальний курс «Компаративна педагогіка» – одна із важливих складових цілісної професійної психолого-педагогічної підготовки студентів освітнього рівня магістра за спеціальністю «Дошкільна освіта». Його вивчення актуалізоване процесами глобалізації, потребою у розширенні міжнародних зв'язків, проблемами розбудови системи освіти в Україні у контексті стратегічного завдання – її інтеграції у європейський та світовий науково-педагогічний освітній простір, одним із аспектів вирішення якого є системне дослідження та аналіз вітчизняного і зарубіжного передового педагогічного досвіду, виявлення на цій основі форм і способів взаємозбагачення національних педагогічних культур. Використання світових позитивних досягнень у галузі освіти дозволить спрямовувати і коректувати її розвиток в Україні.

Основною *метою* курсу є формування висококваліфікованого фахівця, який на основі теоретичних знань про стан та основні тенденції світового розвитку освіти буде здатен інтегрувати зарубіжний педагогічний досвід у національну систему освіти.

Завдання курсу:

- поглиблення знань про особливості та стратегічні завдання оновлення освіти України;
- узагальнення та систематизація знань про розвиток теорії дошкільного виховання в історичному контексті;
- формування системних уявлень про загальні тенденції розвитку дошкільної освіти різних країн світу, їхнє співвідношення з національною специфікою;
- ознайомлення з досвідом функціонування суспільних інститутів дошкільної освіти країн світу, здійснення управління ними, підготовку фахівців галузі;
- розвиток інтересу та формування зваженого ставлення до використання міжнародного досвіду;
- формування у студентів власної педагогічної позиції із врахуванням зарубіжного досвіду та традицій України.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів *знань* про:

- специфіку порівняльної педагогіки як науки;
- основні етапи становлення та розвитку порівняльної педагогіки;
- провідні ідеї Болонського процесу;
- стан, тенденції та закономірності розвитку світового (зарубіжного і вітчизняного) педагогічного досвіду;

- позитивні і негативні аспекти міжнародного педагогічного досвіду в галузі дошкільної освіти;
- усталені педагогічні технології та інноваційні моделі дошкільної освіти;
- специфіку підготовки педагогів за кордоном;
- особливості діяльності міжнародних культурних та освітніх установ;
- можливості використання зарубіжного досвіду у практиці суспільного дошкільного виховання України.

На основі цих знань у студентів повинні бути сформовані **уміння**:

- аналізувати основні світові тенденції розвитку освіти і виховання, причини її реформування;
- підбирати методи вивчення ідей та фактів в порівняльній педагогіці;
- аналізувати моделі та виділяти особливості зарубіжних форм організації суспільного дошкільного виховання;
- оцінювати міжнародні стандарти ефективності діяльності освітніх установ;
- осмислювати актуальні міжнародні та вітчизняні педагогічні проблеми;
- виявляти та оцінювати позитивні та негативні аспекти зарубіжного досвіду в контексті реформ дошкільної освіти в Україні;
- визначати можливості адаптації зарубіжного досвіду в Україні;
- прогнозувати напрямки розвитку вітчизняної дошкільної освіти в майбутньому.

Курс компаративної педагогіки є багатоаспектним, синтезуючим, що сприяє поглибленню, систематизації та узагальненню знань студентів, і значно розширює науковий світогляд майбутніх фахівців.

Зважаючи на специфіку підготовки майбутнього управлінця галузі дошкільної освіти, зміст навчальної програми курсу охоплює вивчення студентами загальних основ компаративної педагогіки як галузі педагогічної науки, історії її становлення, найпоширеніших педагогічних систем суспільного виховання дітей, особливостей розвитку та сучасного стану освіти в різних країнах, актуальних проблем світових систем освіти.

Контроль якості знань студентів та рейтингова система оцінювання (п. V) дозволяє врахувати поточну підготовку студента до аудиторних занять та самостійну роботу. Підсумкова оцінка (екзамен) виставляється за рейтинговими показниками.

Робоча навчальна програма курсу побудована відповідно до кредитно-модульної системи і містить тематичний план, зміст дисципліни, зміст семінарських занять, порядок поточного та підсумкового контролю знань студентів, перелік індивідуальних завдань, тем для самостійного опрацювання, завдань (питань) для підсумкового контролю, навчально-методичну карту та список рекомендованих джерел.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> про основні тенденції та напрямки розвитку освіти в Україні та різних країнах світу; предмет, основні категорії, мету та завдання компаративної педагогіки, основні тенденції, етапи та напрями її розвитку; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> аналізувати зміни у розвитку систем освіти в цілому та відповідних галузей зокрема; вивчати, узагальнювати досягнення освітнього менеджменту, вітчизняних та зарубіжних тенденцій розвитку освітніх систем. 	<p>Здатність до креативного мислення; вивчення провідних тенденцій розвитку систем освіти в різних країнах світу, особливості систем освіти, обумовлених історичними змінами.</p>
2	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> педагогічні погляди, світогляд та основні праці видатних представників вітчизняних та зарубіжних діячів – творців освітніх інновацій, що зробили свій внесок у їх розвиток; шляхи вивчення тенденцій зарубіжних та вітчизняних систем освіти, користуючись історичними та сучасними педагогічними джерелами. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно працювати з джерелами, які висвітлюють сучасні підходи до педагогічного менеджменту (індексованою, науковою, історичною, довідниковою, періодичною тощо); об'єктивно оцінювати та критично ставитись до думок, діяльності, які на даний час є обмеженими, не актуальними в нових умовах розбудови системи освіти. 	<p>Готовність знаходити серед різноманітних джерел, вивчати, аналізувати, узагальнювати, порівнювати матеріал про розвиток систем освіти, явища, просвітницьку та наукову діяльність видатних діячів освіти.</p>
3	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> наукові й практичні здобутки в царині компаративної педагогіки в усі історичні періоди; підходи до здійснення освітнього менеджменту в Україні та європейській освіті у історичному минулому та сучасності. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> порівняння єдності та відмінності у вивченні вітчизняної та зарубіжної системах освіти, усвідомлювати вітчизняні пріоритети в галузі освіти; визначати вплив на сучасні освітні перетворення, робити висновки для практичного застосування у власній педагогічній діяльності шляхом використання на заняттях, в управлінській діяльності, іграх та інших видах роботи з дітьми дошкільного віку. 	<p>Готовність свідомо застосовувати у роботі наукові й практичні здобутки різних систем освіти; розбиратися у специфіці систем освіти різних країн світу, поєднуючи зусилля різних суспільних інституцій щодо впровадження кращих зразків;</p> <p>здатність інтегрувати найбільш значні досягнення зарубіжних систем освіти у вітчизняний освітній простір, педагогічну спадщину та здобутки сучасної вітчизняної системи освіти.</p>

Структура і логіка вивчення дисципліни передбачає системність і послідовність, оптимальність переходу від простих проблем до більш складних; поєднання лекцій, семінарсько-практичних занять і самостійної роботи студентів.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЕКТС 90 год.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна і вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Розвиток освіти у вимірі компаративної педагогіки												
Тема 1. Компаративна педагогіка як наука.	10	2	2	–	–	6	6	–	–	–	–	6
Тема 2. Історія розвитку компаративної педагогіки	10	2	2	–	–	6	9	1	–	–	–	8
Тема 3. Педагогіка дошкільного дитинства в історичному аспекті.	14	2	2	–	–	10	13	1	–	–	–	12
Разом за змістовим модулем 1	34	6	6	–	–	22	28	2	–	–	–	26
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Дидактичні концепції та світові тенденції організації системи освіти: основні напрями та перспективи												
Тема 4. Використання зарубіжної та вітчизняної історико-педагогічної спадщини у практиці суспільного дошкільного виховання України.	18	2	2	–	–	14	20	2	2	–	–	16
Тема 5. Світовий розвиток освіти: системи дошкільної освіти різних країн світу.	18	2	2	–	–	14	21	2	1	–	–	18
Тема 6. Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в умовах євроінтеграції.	20	2	2	–	–	16	21	2	1	–	–	18
Разом за змістовим модулем 2	56	6	6	–	–	44	62	6	4	–	–	52
Усього годин	90	12	12	–	–	66	90	8	4	–	–	78

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть год.	
		Всього	в т.ч. лекцій
Змістовий модуль 1. Розвиток освіти у вимірі компаративної педагогіки		34	6
1	Тема 1. Компаративна педагогіка як наука.	10	2
2	Тема 2. Історія розвитку компаративної педагогіки	10	2
3	Тема 3. Педагогіка дошкільного дитинства в історичному аспекті.	14	2
Змістовий модуль 2. Дидактичні концепції та світові тенденції організації системи освіти: основні напрями та перспективи		56	6
4	Тема 4. Використання зарубіжної та вітчизняної історико-педагогічної спадщини у практиці суспільного дошкільного виховання України.	18	2
5	Тема 5. Світовий розвиток освіти: системи дошкільної освіти різних країн світу.	18	2
6	Тема 6. Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в умовах євроінтеграції.	20	2

4.1. Теми семінарських / практичних занять

№	Тема семінарського заняття	Кількість годин
1.	Компаративна педагогіка як наука	2
2.	Історія розвитку компаративної педагогіки	2
3.	Педагогіка дошкільного дитинства в історичному аспекті	2
4.	Використання зарубіжної та вітчизняної історико-педагогічної спадщини у практиці суспільного дошкільного виховання України.	2
5.	Світовий розвиток освіти: системи дошкільної освіти різних країн світу.	2
6.	Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в умовах євроінтеграції.	2
Разом:		12

Прим. Див. загальний список рекомендованих основних і допоміжних інформаційних джерел для вивчення курсу

4.2. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначте ідеї Ф. Фребеля, які продовжують визначати сучасне дошкільне виховання, а які перестали бути дієвими (письмово).	4
2	Визначте сильні і слабкі сторони педагогічної технології М. Монтесорі (письмово – тези, презентація).	4

3	Визначте аспекти виховання, на які особливу увагу звертають у вальдорфських дитячих садках (письмово, презентація).	4
4	Поясніть, в чому полягає успіх практики С. Френе (доповідь).	4
5	Зробіть схему освітньої системи Німеччини / Франції / Великої Британії та інших країн (країна – за вибором студента)	6
6	Зробіть порівняльну таблицю традиційних і сучасних суспільних поглядів на виховання дітей дошкільного віку в освітніх системах Японії/Фінляндії/Литви/Данії/Китаю з демонстраційним матеріалом (країна – за вибором)	6
7	Зробіть огляд з проблеми виховання дівчаток і хлопчиків у різних країнах і культурах (усна доповідь)	6
8	Вивчення систем освіти різних країн світу (країна – за вибором студента, доповідь, слайд-презентація).	8
9	Реформування змісту освіти в Україні протягом ХХ ст. (опорний конспект, доповідь)	4
10	Виготовлення наочності до тем навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка»	4
Орієнтовна тематика рефератних робіт (тема – за вибором студента)		16
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток порівняльної педагогіки у ХХ столітті. 2. Основні напрями розвитку та реформування освіти на рубежі ХХ та ХХІ століть. 3. Компаративна педагогіка в Україні. 4. Управління системою дошкільної освіти за кордоном: сучасні підходи. 5. Сучасні зарубіжні концепції дошкільного виховання. 6. Порівняльний аналіз національних систем підготовки педагогічних кадрів (зокрема для дошкільної галузі). 7. Фрідріх Фребель – основоположник суспільного дошкільного виховання. 8. Антропософічне вчення Рудольфа Штейнера. 9. Технологія «вільних текстів» С. Френе. 10. Педагогічні погляди Л. Малагуці. 11. Порівняльний аналіз систем дошкільного виховання України та країни за вибором (США, Канада, Японія, Китай, країни Європи та СНД). 12. Освітні ідеали різних історичних епох (епохи – за вибором). 13. Актуальні проблеми української дошкільної педагогіки. 14. Актуальні проблеми зарубіжної педагогіки дитинства. 15. Концептуальні засади авторських педагогічних технологій (за вибором студента). 	
	Разом:	66

Прим.

Див. загальний список рекомендованих основних і допоміжних інформаційні джерел для вивчення курсу

Методи навчання

- за джерелом знань (словесні, наочні й практичні методи);
- за відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язуються специфічні завдання (орієнтація на методи підготовки тих, кого навчають, до вивчення матеріалу, що передбачає пробудження інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; на методи вивчення нового матеріалу; на методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного; на методи контролю й оцінки результатів навчання);
- за способом керівництва навчальною діяльністю безпосередні або опосередковані (методи пояснення педагога й різноманітні методи організації самостійної роботи студентів);
- за логікою навчального процесу (опора на індуктивні й дедуктивні, аналітичні й синтетичні методи);
- за дидактичними цілями – методи організації діяльності тих, кого навчають, методи стимулювання діяльності, наприклад, конкурси, змагання, ігри, заохочення й інші методи перевірки й оцінки;
- інтерактивні методи навчання (творчі та проблемні завдання).

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Завдання до контрольної роботи

(за I модулем «Розвиток освіти у вимірі компаративної педагогіки»).

Варіант I

1. Визначте предмет компаративної педагогіки, її завдання на сучасному етапі розвитку освіти.
2. Назвіть «класичні» порівняльно-педагогічні праці.
3. Охарактеризуйте типи досліджень, які традиційно використовують у компаративній педагогіці.
4. Опишіть третій період розвитку компаративної педагогіки.
5. Яким є внесок українських учених у розвиток компаративної педагогіки?

Варіант II

1. Охарактеризуйте порівняльну педагогіку як самостійну галузь педагогічного знання.
2. Висвітліть діяльність М. А. Жульєна Паризького як засновника порівняльної педагогіки.
3. У чому полягають особливості порівняльно-педагогічних наукових досліджень? На які принципи вони спираються?
4. Опишіть класичний період розвитку порівняльної педагогіки.
5. Назвіть установи та організації, які здійснюють порівняльно-педагогічні дослідження в Україні.

Варіант III

1. Визначте основні категорії компаративної педагогіки.
2. Назвіть функції компаративної педагогіки.
3. Охарактеризуйте методи порівняльно-педагогічних досліджень.
4. Опишіть період активізації розвитку методології компаративної педагогіки.
5. Окресліть перспективні напрями досліджень у компаративній педагогіці.

Дистанційна форма навчання відбувається за допомогою комп'ютерних телекомунікацій, має наступні форми поточного контролю:

– Чат-заняття, які проводяться синхронно, доступ до чату мають всі учасники.

Оцінювання поточних навчальних досягнень студентів дистанційного відбувається за допомогою методів:

– метод самонавчання: *взаємодія студента з освітніми ресурсами при мінімальній участі викладача і студентів* (мультимедійний підхід: за допомогою різноманітних засобів створюються освітні ресурси: друковані, аудіо-, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж);

– методи індивідуалізованого викладання і навчання: *взаємини одного студента з одним викладачем чи одного студента з іншим студентом – навчання "один до одного"* (технології: телефон, електронна пошта; студенти не відіграють активної ролі у комунікації (навчання "один до багатьох");

– методи для активної взаємодії між всіма учасниками освітнього процесу (навчання "багато до багатьох").

Методи **оцінювання** поточних навчальних досягнень студентів **дистанційної форми навчання**:

– *методи письмового контролю*: тести.

– *методи самоконтролю*: самостійне оцінювання своїх знань, самоаналіз.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю підсумкового контролю знань (залік)

1. Становлення та основні етапи розвитку компаративної педагогіки.
2. Зв'язок компаративної педагогіки з іншими науками.
3. Об'єкт, предмет, завдання компаративної педагогіки.
4. Функції компаративної педагогіки.
5. Методи дослідження компаративної педагогіки.
6. Особливості сучасного періоду розвитку компаративної педагогіки.
7. Становлення та основні етапи розвитку компаративної педагогіки в Україні.
8. Внесок міжнародних організацій (ЮНЕСКО, Ради Європи, Європейського Союзу, Організації з економічного співробітництва та розвитку) у стратегію розвитку освіти у світі.
9. Підходи до побудови системи освіти в різних країнах: спільні характеристики та національні особливості.
10. Освіта як засіб прилучення людини до світу науки та культури.
11. Освіта як система і процес. Моделі освіти.
12. Основні елементи освіти: мета і зміст, засоби та прийоми тощо.
13. Освіта в Україні: проблеми і перспективи розвитку.
14. Тенденції реформування освіти за кордоном на сучасному етапі.
15. Основні завдання моніторингу якості освіти.
16. Етапи розвитку моніторингу якості освіти у світі.
17. Оцінювання досягнень учнів як механізм діагностики оволодіння освітніми стандартами.
18. Тенденції розвитку вищої освіти у світі та в Україні.
19. Шляхи забезпечення якості вищої освіти у розвинених країнах Заходу.

20. Освіта у глобальному суспільстві: проблеми і перспективи.
21. Розвиток вищої освіти та завдання вищої освіти в Україні у контексті Болонського процесу.
22. Сутність і особливості Болонського процесу. Етапи розвитку, основні складові, завдання і перспективи для України.
23. Особливості впровадження кредитно-модульної системи навчання.
24. Роль і місце альтернативної освіти у світі.
25. Світові тенденції розвитку дошкільної освіти у світі.
26. Структурні організації систем дошкільної освіти в зарубіжних країнах.
27. Зміст та методи виховання дітей в зарубіжних дошкільних закладах.
28. Дошкільна освіта в Україні – шляхи використання позитивного зарубіжного досвіду.
29. Концепції структурування змісту шкільної освіти.
30. Напрями реформування змісту шкільної освіти на сучасному етапі.
31. Підходи до формування «ядра» знань у зарубіжній шкільній освіті.
32. Національні особливості побудови змісту освіти в зарубіжних країнах.
33. Функції, види та форми діагностики рівня освіченості у країнах зарубіжжя: вимірювання та відображення результатів.
34. Перспективи використання зарубіжного оцінного досвіду в Україні.
35. Мета і завдання професійної освіти.
36. Тенденції розвитку професійної освіти в західноєвропейських країнах.
37. Базова та неперервна професійна освіта у країнах Заходу.
38. Моделі професійної освіти країн Західної Європи.
39. Дуальна модель професійної освіти Німеччині.
40. Професійні кваліфікації у Великій Британії.
41. Професійна освіта в Іспанії.
42. Тенденції розвитку вищої освіти.
43. Провідні напрями і стратегії вищої освіти.
44. Гуманітарні аспекти концепції вищої освіти в Україні.
45. Вища освіта на етапі переходу до інформаційного суспільства.
46. Освіта дорослих.
47. Система освіти Сполученого Королівства Великої Британії.
48. Система освіти Північної Ірландії.
49. Система освіти Франції.
50. Система освіти Німеччини.
51. Система освіти Ізраїлю.
52. Система освіти США.
53. Система освіти Угорщини і Польщі.
54. Система освіти Росії.
55. Система освіти КНР та Японії.
56. Спільності та відмінності моделей освіти зарубіжних країн і України.
57. Поняття «інновація». Інновація і реформи в системі освіти.
58. Типи інновацій у школі та вищому навчальному закладі.
59. «Нові школи» ХХ ст., найбільш відомі у світі.
60. Типи педагогічної інновації в системі сучасної вищої освіти.

61. Досвід роботи вальдорфських шкіл зарубіжжя та України.
62. Проблеми навчання і виховання підлітків та молоді в роботах Рудольфа Штейнера.
63. Причини виникнення та функції альтернативних навчально-виховних закладів.
64. Педагогічна концепція Марії Монтесорі.
65. Педагогічна спадщина Софії Русової.
66. Педагогічна система Селестена Френе.
67. Виховна система Поліни Кергомар.

Форми і методи підсумкового контролю *дистанційної* форми навчання:

- *методи письмового контролю*: тести.
- *методи самоконтролю*: самостійне оцінювання своїх знань, самоаналіз.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота						Підсум. поточний бал	Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1 (30 балів)			Змістовий модуль № 2 (30 балів)					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	40	100
10	10	10	10	10	15			

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Модуль №1 (50 балів)			Модуль № 2 (50 балів)			
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	100
15	20	15	15	20	15	

Шкала оцінювання результатів ПОТОЧНИХ (СЕМЕСТРОВИХ) видів навчальної діяльності: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для оцінювання результатів поточних (семестрових) видів навчальної діяльності
54-60	A	відмінно
48-53	B	добре
42-47	C	
39-41	D	задовільно
36-38	E	
21-35	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання окремих видів навчальної діяльності
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання результатів ЕКЗАМЕНУ: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
36-40	A	відмінно
32-35	B	добре
28-31	C	
26-27	D	
24-25	E	задовільно
14-23	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-13	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсowego проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	
60-64	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VII. Методичне забезпечення
Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI
Модулі	Модуль I			Модуль II		
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теоретичні розділи	Розвиток освіти у вимірі компаративної педагогіки			Дидактичні концепції та світові тенденції організації системи освіти: основні напрями та перспективи		
Теми лекцій	Компаративна педагогіка як наука.	Історія розвитку компаративної педагогіки.	Педагогіка дошкільного дитинства в історичному аспекті.	Використання зарубіжної та вітчизняної історико-педагогічної спадщини у практиці суспільного дошкільного виховання України.	Світовий розвиток освіти: системи дошкільної освіти різних країн світу.	Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в умовах євроінтеграції.
Теми семінарських занять	Компаративна педагогіка як наука	Історичний розвиток порівняльної педагогіки	Педагогіка дошкільного дитинства в історичному аспекті	Використання зарубіжної та вітчизняної історико-педагогічної спадщини у практиці суспільного дошкільного виховання України.	Світовий розвиток освіти: системи дошкільної освіти різних країн світу.	Актуальні проблеми сучасної зарубіжної педагогіки дитинства в умовах євроінтеграції: трансформація зарубіжних освітніх технологій в умовах України.
Самостійна робота	Аналіз: Етапів розвитку компаративної педагогіки; сильних та слабких сторін вітчизняних та зарубіжних технологій дошкільної освіти.			Розробка схем систем освіти різних країн. Порівняльний аналіз систем дошкільної освіти України та країни за вибором. Підбір картотеки статей періодичних видань з актуальних питань зарубіжної педагогіки дитинства.		
Види контролю	Тестовий контроль			Тестовий контроль. Захист рефератів. Доповіді-презентації		
	ЗАЛІК					

VIII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні:

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти в Україні: історія, теорія: Підручник. Київ: Либідь, 1998. 560 с.
2. Болонський процес: перспективи і розвиток у контексті інтеграції України в європейський простір вищої освіти. За ред. В. М. Бебіка. Київ: МАУП, 2004. 200 с.
3. Василюк А., Пахоцінський Р., Яковець Н. Сучасні освітні системи: навчальний посібник. Ніжин: НДПУ, 2002. 139 с.
4. Вульфсон Б. Л., Малькова З. А. Сравнительная педагогика. Москва: Изд-во «Ин-т практ. психологии»; Воронеж: НПО «МОДЭК», 1996. 256 с.
5. Вульфсон Б. Л. Сравнительная педагогика: история и современные проблемы. Москва: Изд-во УРАО, 2003. 232 с.
6. Вульфсон Б. Л. Стратегия развития образования на Западе на пороге XXI века. Москва: Изд-во УРАО, 1999. 208 с.
7. Галус О. М., Шапошнікова Л. М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Київ: Вища шк., 2006. 215 с.
8. Джури́нский А. Н. Зарубежная школа: история и современность: учеб. пособие. Москва: Изд-во Рос. открытого ун-та, 1992. 177 с.
9. Джури́нский А. Н. Развитие образования в современном мире: Учеб. пособие / А. Н. Джури́нский. Москва: Гуманит. издат. центр ВЛАДОС, 1999. 200 с.
10. Єгоров Г., Лавриченко Н. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за кордоном. *Шлях освіти*. 1999. №1. С. 19-23.
11. Зебзеева В. А. Дошкольное образование за рубежом: история и современность / А. В. Зебзеева. Москва: ТЦ Сфера, 2007.
12. Капранова В. А. Сравнительная педагогика. Школа и образование за рубежом: учеб. Пособие. Минск: Новое издание, 2004. 222 с.
13. Малькова З. А. Педагогическая система будущего: школьные системы в высокоразвитых странах. *Сов. педагогика*. 1990. № 2. С. 116-126.
14. Парамонова Л. А., Протасова Е. Ю. Дошкольное и начальное образование за рубежом: история и современность. Москва: Просвещение, 2001.
15. Порівняльна педагогіка. Упоряд.: І. М. Богданова та ін. Одеса: ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 2000. 164 с.
16. Професійна освіта в зарубіжних країнах: порівняльний аналіз: Моногр. За ред. Н. Г. Ничкало, В. О. Кудіна. Черкаси: Вибір, 2002. 322 с.
17. Пуховська Л. П. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності. Київ: Вища шк., 1997.
18. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка: навч. посібник. 2-ге вид., стер. Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 320 с.
19. Сбруєва А. А. Сутність ринкової ідеології освітніх реформ розвинутих країн. *Шлях освіти*. 2003. №1. С. 15-21.
20. Система освіти в Україні: стан та перспективи розвитку: (Аналіт. доп. Центру Разумкова. *Національна безпека і оборона*. 2002. № 4 (28). С. 2–30.
21. Соколова М. А., Кузьміна Е. Н., Родионов М. Л. Сравнительная педагогика. Москва: Просвещение, 1978. 192 с.
22. Стратегія реформування освіти в Україні: Реком. з освітньої політики. Київ: К. І. С., 2003. 296 с.
23. Ткаченко В. М. Порівняльна педагогіка. Програма та методичні матеріали до вивчення курсу для студентів спеціальності «Управління навчальним закладом». Львів: Вид-во ДЦ МОНУ, 2004. 12 с.

24. Штейнер Р. Познание человека и учебный процесс. Москва: Парсифаль, 1998. 128 с.
25. Фуряева Т. В. Сравнительная педагогика детства. Красноярск: Краснояр. гос. пед. ун., 2006. 464 с.

Додаткові:

26. Абашкіна Н. В. Принципи розвитку професійної освіти в Німеччині: Монографія. Київ: Вища школа, 1998. 207 с.
27. Андрущенко В. П., Зязюн І. Я., Кремень В. Г., Максименко С. Д., Николо Н. Г., Сисоєва С. О., Цехмістер Я. В., Чалий О. В. Освіта на рубежі століть: філософія, методологія, практика. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз: монографія за ред. В. Г. Кременя. Київ: Наукова думка, 2003.
28. Баева Л. В. Дошкольное образование в Англии: к проблеме содержания. Сравнительная педагогика: учеб. пособие. Авт.-сост. Т. Н. Щербакова. Москва: АПК ППРО, 2007. 136 с.
29. Бек У. Что такое глобализация? Пер. с нем. А. Григорьева и В. Седельника; Общ. ред. и послесл. А. Филиппова. Москва: Прогресс-Традиция, 2001. 304 с.
30. Будник О.Б. Порівняльна педагогіка: методичні рекомендації до вивчення курсу: [текст]. педагогічний факультет; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2016. 76с.
31. Вульфсон Б. Л. Стратегия развития образования на Западе на пороге XXI века / Б. Л. Вульфсон. – М.: УРАО, 1999. – 208 с.
32. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
33. Грюнеллиус Э. М. Вальдорфский детский сад. Москва, 1999. 205 с.
34. Детский сад в Японии / Под. ред. В. Т. Наниевский. Москва, 1987.
35. Джурицкий А. Н. История зарубежной педагогики: учеб. пособие для вузов / А. Н. Джурицкий. Москва: «ФОРУМ» - «ИНФРА-М», 1998. 272 с.
36. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2004.
37. Єгоров Г. Система освіти у Франції. *Історія в школі*. 2001. № 3-4. С. 13-17.
38. Єгоров Г. С., Лавриченко Н. М., Мельниченко Б. Ф., Г. С. Єгоров. Тенденції розвитку змісту базової освіти у країнах Заходу. Київ: КМПУ ім. Грінченка, 2003. 186 с.
39. Зязюн І. А. Реформа освіти в Японії. *Рідна школа*, 1993. № 8.
40. Клепиков В. С. Образование в развитых странах Азии и борьба за его демократизацию. Москва: Политиздат, 1986. С. 132-150.
41. Красовицький М. Деякі риси системи освіти країн США і Канади. *Історія в школі*, 2002. №2. С. 6-10.
42. Кремень В. Філософія освіти ХХІ століття. *Шлях освіти*. 2003. №2. С. 2-6.
43. Кузь В. Глобалістика: економіка та освіта. *Рідна школа*, 2001. № 9. С. 3-6.
44. Лавриченко Н. М. Педагогіка соціалізації: європейські абрисы. Київ: ВіРА ІНСАЙТ, 2000. 444 с.
45. Локшина О. Напрямки реформування змісту середньої освіти у сучасній Європі. *Історія в школі*. 2000. №9. С. 13-15.
46. Локшина О. Формування і структурування змісту шкільної освіти в зарубіжжі. *Педагогіка і психологія*. 1999. № 4 (35). С. 58–65.
47. Локшина О., Ткаченко Ю. Система шкільної освіти Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії. *Історія в школі*. 2001. № 7. С. 23-27.
48. Лутай В. С. Філософія сучасної освіти: [навчальний посібник]. Київ: Центр “Магістр – S” Творчої спілки вчителів України, 1996. 256 с.
49. Масару И. После трех уже поздно. Москва: Просвещение, 1991.

50. Маслова В. Організація суспільного дошкільного виховання в США. *Дошкільне виховання*. 1998. № 6.
51. Матвієнко О. Порівняльна педагогіка як навчальний предмет в педагогічному університеті. *Філософія педагогічної майстерності: Зб. наук праць*. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. С. 118-127.
52. Мельниченко Б. Система шкільної освіти у Федеративній Республіці Німеччині. *Історія в школі*. 2001. № 5. С. 17-21.
53. Павліченко О. Рада Європи і питання освіти. *Шлях освіти*. 1996. № 1. С. 33-35.
54. Першукова О. Європейська багатомовність в освіті. *Шлях освіти*. 2000. № 4. С. 24-26.
55. Протасов Ю. Финляндия: система дошкольного воспитания. *Дошкольное воспитание*. 1995. № 2.
56. Савано Ю. Как воспитать чудотворца: о системе образования в Японии. *Учит. газ.* 1992. № 8.
57. Савина А. К., Долгая О. И. Новое в образовательной политике стран Восточной Европы. *Педагогика*. 1994. № 5. С. 100-104.
58. Салимова К., Додде Н. Педагогика народов мира: История и современность. Москва: Пед. о-во России, 2001.
59. Современные дошкольные учреждения Франции. *Дошкольное воспитание*. 2002. № 1.
60. Сорокова М. Приоритетные стороны педагогической работы за рубежом. *Дошкольное воспитание*. 2000. № 1.
61. Сорокова М. Г. Современное дошкольное образование: США, Германия, Япония. Москва, 1998.
62. Столяренко А. М. Сравнительная педагогика. Москва, 1992.
63. Финляндия: проблемы сотрудничества детского сада и семьи. *Дошкольное воспитание*. 1987. № 2.

Інформаційні електронні ресурси:

Інформаційні електронні ресурси:

<http://comparativelab.ho.ua/about-the-laboratory/> – Лабораторія порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України
<http://www.nbu.gov.ua/e-resources/> ; <http://www.nbu.gov.ua/node/2116>–
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського (наукова електронна бібліотека)